

Datum: Rijeka, 7. srpnja 2025.

Kolegij: : Osnove epidemiologije

Voditelj: Izv. prof. dr. sc. Lovorka Bilajac

e-mail voditelja: lovorka.bilajac@uniri.hr

Katedra: Katedra za javno zdravstvo

Studij: Preddiplomski stručni studiji - Fizioterapija redovni

Godina studija: 1

Akademска godina: 2025./2026.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Osnove epidemiologije je obvezni kolegij na prvoj godini Sveučilišnog prijediplomskog studija fizioterapije. Kolegij se sastoji od 25 sati predavanja nosi 2 ECTS-a. Kolegij se izvodi u prostorijama Fakulteta za zdravstvene studije.

Cilj kolegija je upoznati studente s osnovnim pojmovima epidemiologije, s principima deskriptivne i analitičke epidemiologije, upoznavanje s epidemiološkim obilježjima zaraznih bolesti i načina prijenosa bolesti, vodećim kroničnim nezaraznim bolestima bi ulogom fizioterapeuta u prevenciji i liječenju bolesti, s mjerama suzbijanja i sprečavanja bolesti, te protuependemijskim mjerama. Osobiti naglasak biti će stavljen na vodeće rizike nastanka kroničnih bolesti te javnozdravstvene aktivnosti za očuvanja zdravlja djece i starije populacije.

Sadržaj kolegija obuhvaća Uvod u epidemiologiju i povijesni razvoj, dizajn epidemioloških istraživanja; izvore i sustave prikupljanja podataka u epidemiologiji, cijepljenje i bolesti protiv kojih se cijepi; Epidemiologija ozljeda i nesreća; Deskriptivna i epidemiologija; Analitička epidemiologija/ Mjere učestalosti i povezanosti; Epidemiološke karakteristike respiratornih i crijevnih bolesti; Epidemiologija kroničnih nezaraznih bolesti; Epidemiološke osnove rehabilitacije; Epidemiologija gerijatrijske populacije te osnove rehabilitacije (praćenje ishoda liječenja i rehabilitacije, pokazatelji uspješnosti).

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja. Aktivno sudjelovanje studenta u nastavnom programu nastoji se postići povremenim praćenjem razumijevanja sadržaja (kratki testovi), a u predavanja se studente nastoji aktivno uključiti u razmišljanje o tematskoj problematici. Aktivno sudjelovanje studenta u nastavnom programu nastoji se postići samostalnim čitanjem dostupne i provjerene literature, izvođenjem ispravnih zaključaka, povezivanjem teorijskih koncepcata s praksom, realizacijom istraživanja i vrednovanjem javnozdravstvenih aktivnosti.

"Zarađeni" bodovi pribrajaju se bodovima dobivenim na završnom ispitu.

Popis obvezne ispitne literature:

Ivana Kolčić, Ariana Vorko Jović. *Epidemiologija. Medicinska naklada.* Zagreb, 2012.

Marija Strnad, Ariana Vorko Jović, Igor Rudan. *Epidemiologija kroničnih nezaraznih bolesti. Medicinska naklada.* Zagreb, 2010.

Popis dopunske literature:

Materijali s nastave

Control of Communicable Diseases Manual, 21st Edition. American Public health Organisation. 2021.

David D. Celentano, Moyses Szklo. *Gordis Epidemiology, 6th Edition. Elsevier.* 2019.

Nastavni plan:**Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):****P1–2 Uvod u epidemiologiju i povjesni razvoj (2 sata)**

Definirati pojam i osnovne ciljeve epidemiologije, objasniti povjesni razvoj epidemiologije i ključne prekretnice, prepoznati važnost epidemiologije u radu fizioterapeuta i javnom zdravstvu.

P3–4 Deskriptivna epidemiologija (2 sata)

Navesti i objasniti osnovne elemente deskriptivne epidemiologije (osoba, mjesto, vrijeme), interpretirati podatke u tablicama i grafičkim prikazima, razlikovati deskriptivni od analitičkog pristupa.

P5–6 Analitička epidemiologija / mjere učestalosti i povezanosti (2 sata)

Izračunati i protumačiti osnovne mjere učestalosti bolesti (incidencija, prevalencija, mortalitet), objasniti relativni rizik i omjer izgleda (odds ratio), procijeniti povezanost čimbenika rizika i bolesti na temelju epidemioloških mjera.

P7–8 Dizajn epidemioloških istraživanja; izvori i sustavi prikupljanja podataka u epidemiologiji, nadzor i registri (2 sata)

Razlikovati glavne vrste epidemioloških istraživanja (presječna, kohortna, slučaj-kontrola, eksperimentalna), objasniti prednosti i ograničenja pojedinih istraživačkih dizajna, prepoznati izvore epidemioloških podataka (registri, nadzor, baze podataka), objasniti ulogu sustava nadzora u praćenju bolesti.

P9–11 Epidemiološke karakteristike respiratornih bolesti (3 sata)

Nabrojati glavne respiratorne zarazne bolesti i njihove uzročnike, objasniti načine prijenosa i faktore koji utječu na širenje, procijeniti učinkovitost preventivnih mjera (higijena, izolacija, zaštitna oprema).

P12–13Cijepljenje i bolesti protiv kojih se cijepi (3 sata)

Objasniti osnovne principe imunizacije i kolektivne zaštite, nabrojati bolesti obuhvaćene Nacionalnim programom cijepljenja, procijeniti javnozdravstveni značaj cijepljenja i posljedice necijepljenja.+ Parcijalni test

P14–16 Epidemiološke karakteristike crijevnih bolesti (2 sata)

Navesti glavne crijevne zarazne bolesti od javnozdravstvenog značaja, objasniti puteve prijenosa i mehanizme širenja, predložiti mјere prevencije i kontrole epidemija crijevnih bolesti.

P17–18 Epidemiologija ozljeda i nesreća (2 sata)

Navesti glavne vrste ozljeda i nesreća u populaciji, objasniti čimbenike rizika za ozljede u različitim dobnim skupinama, primijeniti epidemiološke podatke u planiranju prevencije ozljeda i rehabilitacijskih intervencija.

P19–21 Epidemiologija kroničnih nezaraznih bolesti (3 sata)

Prepoznati glavne kronične nezarazne bolesti i njihove čimbenike rizika, objasniti važnost promjena životnog stila u prevenciji, povezati epidemiološke podatke s ulogom fizioterapeuta u rehabilitaciji bolesnika s kroničnim bolestima.

P22–23 Epidemiologija gerijatrijske populacije (starenje, padovi, multimorbiditet) (2 sata)

Objasniti glavne zdravstvene probleme starijih osoba, prepoznati učestalost i posljedice padova u starijoj populaciji, povezati epidemiološke podatke s fizioterapijskim pristupom u starijih osoba.

P24–25 Epidemiološke osnove rehabilitacije (praćenje ishoda liječenja i rehabilitacije, pokazatelji uspješnosti) (2 sata)

Definirati osnovne pokazatelje uspješnosti rehabilitacije, objasniti važnost praćenja ishoda liječenja za kvalitetu zdravstvene skrbi, primjeniti epidemiološka znanja u evaluaciji učinkovitosti fizioterapijskih postupaka.

Popis seminara s pojašnjenjem:

Unesite tražene podatke

Popis vježbi s pojašnjenjem:**Obveze studenata:**

Redovito prisustvovanje nastavi, aktivno sudjelovanje kroz on-line sustav Merlin

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):**Način ocjenjivanja (ECTS bodovni sustav):**

Ocenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci, odnosno Odluci o izmjenama i dopunama Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci te Odluci Fakultetskog vijeća Fakulteta zdravstvenih studija usvojenoj na sjednici održanoj 14. lipnja 2018. prema kojoj studenti na pojedinom predmetu od 100% ocjenskih bodova tijekom nastave mogu ostvariti najviše 50% ocjenskih bodova, dok se preostalih 50% ocjenskih bodova ostvaruje na završnom ispitu. Od maksimalnih 50% ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora ostvariti minimalno 25% ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu, pod uvjetom da je pozitivno ocijenjen po svim elementima ocjenjivanja kroz nastavu. Student koji je ostvario manje od 25% ocjenskih bodova (F ocjenska kategorija) nema pravo izlaska na završni ispit te mora ponovno upisati predmet u sljedećoj akademskoj godini. Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (5-1).

Psncijalni testovi**Dva parcijalna testa tijekom izvođenja nastave. Svaki nosi 20 bodova**

I parcijalni test : 14.1.2026 (P1-P11)

II parcijalni test: 30.1.2026 (P12-P23)

Završni ispit (60 bodova)

Tko može pristupiti završnom ispitu: Završnom ispitu može pristupiti student koji je skupio minimalno 50% bodova na nastavi (20 boda)

Tko ne može pristupiti završnom ispitu: Studenti koji su tijekom nastave ostvarili manje od 20 bodova ili koji imaju 30% i više izostanaka s nastave. Takav student je neuspješan (1) F i ne može izaći na završni ispit, tj. mora predmet ponovno upisati naredne akademske godine.

Završni ispit sastoji se od ukupno maksimalno 60 bodova. Student koji prikupi manje od polovice mogućih bodova na završnom ispit (30 ili manje bodova), ne može dobiti pozitivnu konačnu ocjenu.

Konačna ocjena je zbroj ECTS ocjene ostvarene tijekom nastave i na završnom ispitu, a utvrđuje se na temelju absolutne raspodjele:

Postotak usvojenog znanja, vještina i kompetencija (nastava + završni ispit)	BROJČANA OCJENA	ECTS ocjena
90-100%	5 (izvrstan)	A
75-89,9%	4 (vrlo dobar)	B
60-74,9%	3 (dobar)	C
50-59,9%	2 (dovoljan)	D
0-49,9% ili manje od polovice bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave ili manje od polovice bodova koje je moguće ostvariti na završnom ispitu	1 (nedovoljan)	F

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Da, engleski

Ostale napomene (vezane uz kolegiju) važne za studente:

Podrška materijalima na kolegiju provoditi će se putem on-line sustava Merlin (Srce) za koji studenti trebaju pristupati imati AAI identifikaciju.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2025./2026. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
27.11.2025. 2p	P1-P2 8,00-10,00 Predavaonica z7			Izv.prof dr.sc. Lovorka Bilajac
4.12.2025. 2p	P3-4 8,00-10,00 Predavaonica z7			Dobrica Rončević, dr.med.
11.12.2025. 2p	P5-6 8,00-10,00 Z7			Dobrica Rončević, dr.med.
18.12.2025. 2p	P7-P8 8,00-10,00 Z7			Dobrica Rončević, dr.med.

12.1.2026. 3p	P9-11 10,00-13,00 Z7			Dr.sc. Daniela Glažar Ivče, dr.med
14.1.2026 2p	P12-P13 9,00-11,00 Z7	Parcijalni test (P1-P11)		Dr.sc. Daniela Glažar Ivče, dr.med
19.1.2026. 3p	P14-16 10,00-13,00 Z7			Izv.prof dr.sc. Lovorka Bilajac
21.1.2026. 2p	P17-18 12,00-14,00 Z7			Dr.sc. Danijela Glažar Ivče, dr.med
26.1..2026. 3p	P19-21 10,00-13,00 Z7			Izv.prof dr.sc. Lovorka Bilajac
28.1.2026.	P22-23 14,00-15,00 Predavaonica z7			Dr.sc. Danijela Glažar Ivče, dr.med
30.1.2026. 2p	P24-25 8,00-10,00 Z7	Parcijalni test (P12-P23)		Dobrica Rončević, dr.med

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1-2	Uvod u epidemiologiju i povijesni razvoj	2	Predavaonica z7
P3-4	Dizajn epidemioloških istraživanja; izvori i sustavi prikupljanja podataka u epidemiologiji	2	Predavaonica z7
P5--6	Cijepljenje i bolesti protiv kojih se cijepi	2	Predavaonica z7
P7-8	Epidemiologija ozljeda i nesreća	2	Predavaonica z7
P9-11	Deskriptivna i epidemiologija	3	Predavaonica z7
P12-13	Analitička epidemiologija/ Mjere učestalosti i povezanosti	2	Predavaonica z7
P14-16	Epidemiološke karakteristike respiratornih bolesti	3	Predavaonica z7
P17-18	Epidemiološke karakteristike crijevnih bolesti	2	Predavaonica z7
P19-21	Epidemiologija kroničnih nezaraznih bolesti	3	Predavaonica z7
P22-23	Epidemiološke osnove rehabilitacije	2	Predavaonica z7
P24-25	Epidemiologija gerijatrijske populacije	2	Predavaonica z7
			Predavaonica z7
Ukupan broj sati predavanja		25	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
	Ukupan broj sati seminara		

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
	Ukupan broj sati vježbi		

ISPITNI TERMINI (završni ispit)	
1.	5.2.2026.
2.	19.2.2026.
3.	
4.	